

TTS Martin, s.r.o., Rakovo 92, 038 42 Rakovo

Zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel Sro, vložka č. 12453/L

IČO: 36 394 327

VÝROČNÁ SPRÁVA

za rok 2022

november 2023

O b s a h:

I. Všeobecné informácie a údaje

- 1.1. Základné údaje o spoločnosti
- 1.2. Rozhodujúce oblasti podnikania
- 1.3. Štruktúra spoločníkov a údaje o štatutárnych orgánoch
- 1.4. Údaje o organizačnej zložke v zahraničí
- 1.5. Nadobúdanie vlastných obchodných podielov a podielov materskej účtovnej jednotky
- 1.6. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja
- 1.7. Vplyvy činnosti spoločnosti na životné prostredie a na zamestnanosť
- 1.8. Významné udalosti po dátume účtovnej závierky

II. Správa o podnikateľskej činnosti a o stave majetku za rok 2022

- 2.1. Vyhodnotenie naplnenia zámerov v roku 2022
- 2.2. Obchodná politika Spoločnosti
- 2.3. Výnosy, náklady, výsledok hospodárenia a pridaná hodnota
- 2.4. Štruktúra majetku a kapitálu
- 2.5. Pomerové ukazovatele finančnej analýzy

III. Predpokladaný vývoj Spoločnosti v roku 2023

- 3.1. Zásadné obchodné zámery a očakávania, zákaznícka orientácia
- 3.2. Významné riziká a neistoty
- 3.3. Predpoklad vybraných ukazovateľov na rok 2023

IV. Návrh na usporiadanie straty za rok 2022

Prílohy:

1. Správa nezávislého audítora o overení účtovnej závierky k 31.12.2022

Poznámka: Správa nezávislého audítora z auditu účtovnej závierky k 31. 12.2022 bola vyhotovená dňa 9.5.2023 a bola uložená do Registra účtovných závierok dňa 29.5.2023 ako samostatný dokument.

2. Účtovná závierka k 31.12.2022

Poznámka: Účtovná závierka k 31.12.2022 bola zostavená dňa 9.5.2023 a bola uložená do Registra účtovných závierok dňa 29.5.2023 ako samostatný dokument.

Poznámka: Dodatok správy nezávislého audítora k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe za rok 2022 bol vyhotovený dňa 15.11.2023 a bude uložený do Registra účtovných závierok ako samostatný dokument.

I. Všeobecné informácie a údaje

1.1. Základné údaje o spoločnosti a ich zmeny v roku 2022

- a) obchodná spoločnosť **TTS Martin, s.r.o.**, so sídlom Rakovo 92, 038,42 Rakovo (ďalej len „Spoločnosť“) bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 23.8.2000 a vznikla zápisom do obchodného registra dňa 1.10.2000 (Obchodný register Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka č.12453/L).
- b) v roku 2022, s účinnosťou od 28.7.2022, resp. od 29.8.2022, došlo k zmenám v údajoch o spoločnosti, ktoré sa povinne zapisujú do obchodného registra, a to:
- zmena v štruktúre spoločníkov a konateľov - podrobnosti viď ods.1.3.,
 - zmena v znení údajov „Konanie menom spoločnosti“ a to na znenie: V mene spoločnosti konajú vždy dvaja konatelia spoločne.

1.2. Rozhodujúce oblasti podnikania

Hlavnými činnosťami Spoločnosti sú:

- výroba elektrických zdrojových agregátov (EZA) a kogeneračných jednotiek (KGJ),
- projektová, inžinierska a stavebná príprava vrátane dodávky a inštalácie EZA a KGJ,
- modernizácia, výroba a dodávka rozvádzačov,
- záručný a pozáručný servis a zmluvná údržba dodaných zariadení.

1.3. Štruktúra spoločníkov a údaje o štatutárnych orgánoch

Základné imanie Spoločnosti predstavuje od 6.9.2018 sumu 200 000,00 € a je v celom rozsahu splatené peňažnými vkladmi spoločníkov.

a) štruktúra spoločníkov

Spoločník	Stav k 31.12.2022		Stav k 31.12.2021	
	Podiel na ZI v €	Podiel na ZI v %	Podiel na ZI v €	Podiel na ZI v %
Ing. Vladimír Korec	n	n	190 000,00	95,0
Ing. Ondrej Korec	n	n	10 000,00	5,0
Energo TTS s.r.o., Rakovo 92 IČO: 54585554	200 000,00	100,0	n	n
S p o l u	200 000,00	100,0	200 000,00	100,0

Výška podielu spoločníkov na hlasovacích právach je zhodná s ich podielom na základnom imaní Spoločnosti.

Jediným spoločníkom Spoločnosti je od 28.7.2022 spoločnosť Energo TTS s.r.o., so sídlom Rakovo 92, 038,42 Rakovo, IČO: 54 585 554, s vkladom v sume 200 000,00 €.

b) orgány Spoločnosti

ba) konatelia:

- právny stav do 28.8.2022: Ing. Vladimír Korec, Ing. Ondrej Korec,
- právny stav od 29.8.2022: Ing. Ondrej Korec, Mag. Jiří Šimek, Ing. Michal Šafař.

bb) valné zhromaždenie: spoločníci podľa ods. 1.3. písm.a).

1.4. Údaje o organizačnej zložke v zahraničí

Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí a ani neuvažuje v blízkej dobe s jej zriadením.

1.5. Nadobúdanie vlastných obchodných podielov a podielov materskej účtovnej jednotky

Spoločnosť v roku 2022 nenadobudla vlastné obchodné podiely ani akcie, podiely alebo dočasné listy v iných spoločnostiach a tieto nevlastnila ani pred rokom 2021.

1.6. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Spoločnosť v roku 2022 nerealizovala žiadne projekty v rámci vývoja v oblasti technických vied. V roku 2021 realizovala jeden nový projekt s nákladmi v sume 483 €. Náklady na vývoj v roku 2020 - na 5 projektoch, predstavovali celkovú sumu 137 856 €.

1.7. Vplyv činnosti Spoločnosti na životné prostredie a na zamestnanosť

a) vplyv činnosti na životné prostredie

Spoločnosť má vypracovaný plán environmentálneho manažmentu a udelený certifikát ISO 14001 pre zabezpečenie znižovania dopadov činnosti na životné prostredie.

Od roku 2010 sa Spoločnosť zameriava na výskum a vývoj možností využívania alternatívnych palív pri výrobe elektrickej energie a tepla, čoho vrcholom bol projekt v hodnote takmer 1,6 milióna € zameraný hlavne na energetické využívanie odpadov. Spoločnosť je už druhú dekádu dodávateľom zariadení pre kombinovanú vysokoúčinnú výrobu elektriny a tepla z obnoviteľných zdrojov energie. Najvýznamnejšou zákazkou v tomto odbore bol projekt „Ekologizácie spoločnosti Martinská teplárenská, a.s., Martin“, zrealizovaný v rokoch 2019 - 2021, vďaka ktorému bolo možné od vykurovacej sezóny 2020/2021 úplne odstaviť v Martinskej teplárni využívanie uhlia. Zo strany štátneho dozoru životného prostredia neboli Spoločnosti v roku 2022, ani v roku 2021, uložené žiadne sankcie.

b) informácie o zamestnanosti

Ukazovateľ	zamestnanci spolu		z toho vedúci zamestnanci	
	rok 2022	rok 2021	rok 2022	rok 2021
Priemerný počet zamestnancov	43	41	13	6
Osobné náklady celkom (v €)	1 305 692	925 263		
Čerpanie sociálneho fondu (v €)	3 982	4 127		

V roku 2023 Spoločnosť predpokladá mierny nárast zamestnanosti.

1.8. Významné udalosti po dátume účtovnej závierky

Od dátumu, ku ktorému bola zostavená účtovná závierka - od 31. decembra 2022, do dňa vyhotovenia tejto výročnej správy za rok 2022, nenastali v Spoločnosti žiadne udalosti, ktoré by mali významný vplyv na stav majetku a záväzkov Spoločnosti k 31.12.2022 a na jej výsledky vykázané v účtovnej závierke a ani na jej pokračovanie v doterajšej činnosti.

II. Správa o podnikateľskej činnosti a o stave majetku za rok 2022

2.1. Vyhodnotenie naplnenia rozhodujúcich zámerov v roku 2022

Spoločnosť v roku 2022 mierne - o 6,2%, zaostala v naplnení zámeru v objeme **tržieb z predaja výrobkov a služieb**, keď z dôvodu finančnej nepripravenosti viacerých odberateľov nezrealizovala niektoré svoje plánované výrobné zákazky v sortimente KGJ. Tržby z predaja výrobkov a služieb dosiahnuté za rok 2022 však predstavujú 41%-ný medziročný nárast, ale súčasne sú o 1/5 nižšie, ako boli celkové tržby z hlavnej činnosti v roku 2018, čo bol rok pred zahájením zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“.

Ukazovateľ	Zámer 2022 (v tis. €)	Skutočnosť 2022 (v tis. €)
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	6 645	6 237,0
Výsledok hospodárenia pred zdanením	550	-347,4
Majetok celkom (netto)	7 100	7 984,3
z toho: pohľadávky	1 950	2 667,4
Záväzky celkom (vrátane časového rozlíšenia pasív)	4 250	6 100,0
Výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného majetku vrátane splátok rozvojových úverov a finančného nájmu	395	334,2

Nesplnenie objemu plánovaných tržieb v roku 2022 čiastočne ovplyvnilo naplnenie zámeru v **zisku pred zdanením** za rok 2022, ktorý sa predpokladal v sume 550 tis. €.

Stratu pred zdanením za rok 2022, v sume 347 tis. €, spôsobil súbeh najmä týchto nepriaznivých okolností:

- výrazný nárast cien nakupovaných materiálov a poddodávok na zákazky z dôvodu globálnej energetickej krízy, ktorý sa Spoločnosti nepodarilo v roku 2022 relevantne premietnuť do cien svojich výrobkov a služieb,
- významný nárast režijných nákladov, najmä miezd, energií, služieb a finančných nákladov.

Predpokladaný stav **celkového majetku** na konci roka 2022 bol prekročený o 884 tis. € najmä vplyvom nárastu zásob nedokončenej výroby a výrobkov k 31.12.2022 (o 826 tis. €), čo však umožnilo realizáciu zámeru zvýšeného odbytu výrobkov v I. štvrtroku 2023. Nepodarilo sa dosiahnuť výraznejšie zníženie stavu obchodných pohľadávok, ktoré boli v roku 2022 uhrádzané v priemernej lehote splatnosti 91 dní.

Vplyvom vyššieho stavu majetku na konci roka 2022 ako bol zámer a dosiahnutej straty, sú **celkové záväzky** Spoločnosti na konci roka 2022 oproti očakávaniu o 1 850 tis. € vyššie.

Výsledku dosiahnuté v roku 2022, najmä v oblasti efektívnosti výroby a obchodu, nie sú z pohľadu doterajšej histórie Spoločnosti priaznivé.

2.2. Obchodná politika Spoločnosti

Spoločnosť pokrýva svojou produkciou viac ako 40% slovenského trhu v odbore výroby elektrických zdrojových agregátov (EZA) a kogeneračných jednotiek (KGJ) a svoje produkty exportuje nielen do okolitých štátov ako sú Poľsko, Maďarsko, Česká republika, Rakúsko a Ukrajina, ale aj do ďalších krajín Európy, Ázie a Afriky.

V tržbách Spoločnosti dominovali do roku 2018 **tržby z predaja výrobkov**, ktoré v rokoch 2016 – 2018 tvorili vyše 80% celkových prevádzkových tržieb, ale ich podiel na celkových tržbách od roku 2019 postupne klesá.

Tržby za servis, opravy a za ostatné služby sa od roku 2019 dlhodobo absolútne zvyšujú a v ostatných troch rokoch tvoria takmer 55% celkových prevádzkových tržieb.

Štruktúra tržieb z hlavnej činnosti v rokoch 2019 – 2022

položka tržieb	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022
z predaja výrobkov - KGJ	831 760	1 398 834	163 230	2 769 597
z predaja ostatných výrobkov	2 321 161	2 775 986	2 185 890	228 191
spolu tržby z predaja výrobkov	3 152 921	4 174 820	2 349 120	2 997 788
tržby za servis a opravy KGJ	372 462	488 367	910 198	1 775 268
tržby za ostatný servis, za ostatné opravy a za ostatné služby	977 427	826 018	825 320	918 970
tržby z fakturácie zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“	19 165 021	3 209 979	0	0
úprava tržieb zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“	- 1 999 590	+ 1 602 152	+ 337 591	+ 59 846
úprava tržieb zo zákaziek „Servis KGJ“ pre MH Tepláren. holding, a.s.	n	n	n	+485 108
spolu tržby z predaja služieb	18 515 320	6 126 516	2 073 109	3 239 192
Celkom tržby z hlavnej činnosti	21 668 241	10 301 336	4 422 229	6 236 980
z toho: vývoz výrobkov a služieb	1 305 214	1 787 151	1 236 681	1 564 206

Spoločnosť umiestnila v ostatných troch rokoch na zahraničných trhoch - riadok „**vývoz výrobkov a služieb**“ v hore uvedenej tabuľke, **22%** svojej produkcie. V rokoch 2016 - 2017 bol export výrobkov a služieb výraznejší, keď dosahoval okolo 40%. V ostatných troch rokoch sa Spoločnosť orientuje viac na tuzemský trh, na ktorom umiestnila viac ako 3/4 svojho odbytu.

2.3. Výnosy, náklady, výsledok hospodárenia a pridaná hodnota

Spoločnosť v rokoch 2019 - 2020 realizovala technologicky náročnú a objemovo významnú zákazku - „Martinská teplárenská, a.s.“, v zmluvnom a účtovnom objeme tržieb v čiastke **52 mil. €**, pričom jej tržby do roku 2018 predstavovali objem v priemere **6,6 mil. €**. S prihliadnutím na túto skutočnosť budeme pre účely porovnateľnosti vývoja výkonnosti, efektívnosti, majetku a záväzkov Spoločnosti v hodnotenom období analyzovať osobitne údaje aj za „klasickú“ podnikateľskú činnosť, teda s abstrahovaním od vplyvu zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ na hodnotené ukazovatele.

a) výnosy a pridaná hodnota

Absolútnu úroveň výkonnosti Spoločnosti výrazne ovplyvňuje okrem odbytu aj tzv. „zmena stavu zásob vlastnej výroby“, teda rozdiel účtovného stavu rozpracovanej výroby a výrobkov na konci roka a na začiatku roka.

Hodnotenie výkonnosti Spoločnosti preto objektívnejšie ako „tržby z odbytu“ vyjadruje ukazovateľ „**výroba**“, ktorý predstavuje súčet tržieb z odbytu výrobkov a služieb, aktivácie a zmeny stavu zásob vlastnej výroby, čo vhodnejšie prezentuje výkonnosť Spoločnosti.

S cieľom porovnateľnosti údajov o vývoji výkonnosti a jej efektívnosti v hodnotenom období, sme pre analytické účely výročnej správy redukovali - **znížili tržby** Spoločnosti vykázané v zverejnených účtovných závierkach za roky 2019 a 2020 o tieto sumy:

- za rok 2019 o sumu **25 550 tis. €**,

- za rok 2020 o sumu **3 931 tis. €**.

Uvedené sumy „redukcie“ tržieb predstavujú časť externých účtovných tržieb na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“, pričom v identickej sume a vecnosti sú v účtovných nákladoch Spoločnosti v rokoch 2019 a 2020 zúčtované (a vykázané) aj externé náklady na túto zákazku.

Kvantifikácia tržieb a nákladov uvedená v zverejnených finančných výkazoch Spoločnosti za roky 2019 a 2020 vyplýva z projektu bankového financovania zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“. Tento projekt o.i. indikoval zmluvné vzťahy medzi hlavnými účastníkmi tejto zákazky a aj nominálnu úroveň tržieb (výnosov) a nákladov z tejto zákazky.

Vývoj výkonnosti a jej efektívnosti v rokoch 2019 - 2022

č.r.	Ukazovateľ	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
1.	Výroba celkom	22 196 030	9 390 802	4 307 444	7 080 211	164,4
	z toho: výroba zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ (z riadku 1.)	17 165 431	4 812 131	337 591	0	n
	z toho: výroba z ostatných zákaziek (z riadku 1.)	5 030 599	4 578 671	3 969 853	7 080 211	178,3
1a.	v tom: tržby z predaja výrobkov a služieb spolu (z riadku 1.)	21 668 241	10 301 336	4 422 229	6 236 980	141,0
	z toho: tržby zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ (z riadku 1a.)	17 165 431	4 812 131	337 591	0	n
	z toho: tržby z predaja výrobkov a služieb z ostatných zákaziek (z riadku 1a.)	4 502 810	5 489 205	4 084 638	6 236 980	152,7
1b.	v tom: zmena stavu zásob vlastnej výroby (z riad.1)	+479 378	- 916 462	- 124 831	+ 826 569	n
PH	PRIDANÁ HODNOTA	2 012 286	2 884 420	1 524 209	944 227	61,9
	Rentabilita výroby z pridanej hodnoty (riadok PH : riadok 1.)	9,1	30,7	35,4	13,34	37,7
PZ	Prevádzkový zisk (strata)	548 713	1 301 995	384 137	-590 116	n
	Rentabilita výroby z prevádzkového výsledku v % (riadok PZ : riadok 1.)	2,5	13,9	8,9	-8,3	n

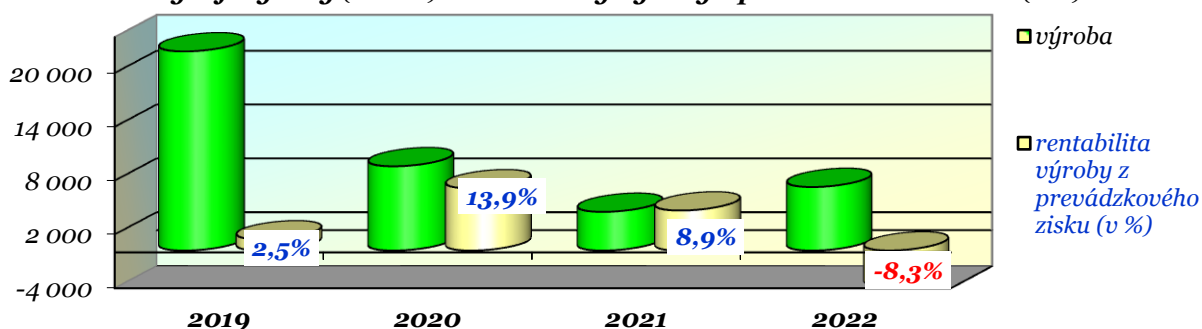
Objem výroby vykazuje v hodnotenom období významný rozptyl - od 4,3 mil. € v roku 2021 po 22,2 mil. € v roku 2019, čo vyplýva z charakteru výrobného - obchodnej činnosti Spoločnosti.

Tržby z predaja výrobkov a služieb dosahovali v rokoch 2016 až 2018 priemernú úroveň okolo 6,6 mil. € za rok a prevádzková výkonnosť – výroba, predstavovala mierne nižší objem ako prevádzkové tržby - v priemere okolo 6,3 mil. € ročne.

Prevádzkové tržby dosiahli rekordnú úroveň v roku 2019 - takmer 22 mil. €, z čoho tržby z „klasických“ zákaziek predstavovali objem 4,5 mil. €. Prevádzková výkonnosť (výroba) z „klasických“ zákaziek dosahovala v rokoch 2019 až 2021 priemernú úroveň 4,5 mil. €.

Relatívna efektívnosť výroby, meraná ukazovateľom „rentabilita výroby z prevádzkového zisku“, je v rámci hodnoteného obdobia najvyššia v roku 2020, v ktorom úroveň prevádzkového zisku výrazne kladne ovplyvnilo dokončenie technologickej časti zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ a rentabilita výroby z prevádzkového zisku dosiahla nadštandardných 13,9%.

Vývoj výroby (v tis. €) a rentability výroby z prevádzkového zisku (v %)

Napriek výraznému poklesu výkonnosti v roku 2021 - o viac ako 1/2, sa rentabilita výroby z prevádzkového zisku udržala na štandardnej úrovni aj v roku 2021, keď dosiahla 8,9%.

Medziročný nárast výkonnosti v roku 2022 je viac než výrazný - vyše 64%-ný, ale je spojený so zvýšenou prevádzkovou nákladovosťou, ktorá dosiahla 108,3%.

Pridaná hodnota, ako ukazovateľ efektívnosti výroby a rozhodujúci zdroj prevádzkového zisku, sa do roku 2020 dlhodobo pozitívne absolútne zvyšovala.

Napriek vysokej náročnosti zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“, ktorá bola realizovaná v rokoch 2019 - 2020, na priamy materiál a na nakupované poddodávky (vyše 87%) dosiahla úroveň pridanej hodnoty **za roky 2019 - 2020** takmer **4,9 mil. €**, čo bolo o 15% viac, ako pridaná hodnota dosiahnutá v predchádzajúcich troch rokoch: 2016 - 2018.

Pozitívny vývoj pridanej hodnoty pokračoval aj **v roku 2021**, v ktorom rentabilita výroby z pridanej hodnoty dosiahla rekordnú úroveň **35,4%**.

Takmer 1,4 - násobný nárast náročnosti výroby na priamy materiál a poddodávky na zákazky **v roku 2022** spôsobil, že nominálna úroveň pridanej hodnoty medziročne **poklesá o 38%** a rentabilita výroby z pridanej hodnoty dosiahla iba skromných **13,3 %**.

b) prevádzkové náklady a ich rentabilita

Rozhodujúcu položku prevádzkových nákladov na výrobu predstavujú **náklady na spotrebu materiálu a na energie**, ktoré dlhodobo tvoria **2/3 všetkých prevádzkových nákladov**.

Odlíšna bola štruktúra prevádzkových nákladov v rokoch 2019 - 2020, kedy v prevádzkových nákladoch dominovali **náklady na nakupované služby**, ktoré tvorili vyše 60% celkových prevádzkových nákladov Spoločnosti. Súviselo to s realizáciou nákladovo náročnej zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“

V **nákladoch na materiál** tvorí v „štandardnom“ roku rozhodujúcu položku (okolo 95%) **priamy materiál použitý na výroby a na servis KGJ a EZA**.

V **nakupovaných službách** výrazne prevládajú priame náklady na externé poddodávky – „**služby výrobné povahy a prepravné pri odbyte výrobkov**“ (vyše 60% tejto skupiny nákladov), pričom ich nominálna úroveň je priamo závislá od objemu výroby.

Vývoj prevádzkových nákladov a ich rentability v rokoch 2019 – 2022 (v €)

číslo riadku	Položka	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
1.	Spotreba materiálu a energie spolu	5 374 697	3 296 602	1 978 307	3 930 299	198,7
1a.	v tom: priamy materiál na zákazky	5 221 809	3 176 955	1 871 944	3 749 342	200,3
2.	Nakupované služby spolu	14 809 047	3 209 780	804 928	2 205 685	274,0
2a.	v tom: priame nakupované služby výr. povahy a prepravné pri odbyte (z riadku 2.)	14 528 093	2 981 642	612 782	1 947 578	317,8
VSpr.	Výrobná spotreba priama spolu absolútne (r.1a. + r.2a.)	19 749 902	6 158 597	2 484 726	5 696 920	229,3
	Náročnosť výroby na náklady priamej výrobnéj spotreby v % (r.VSpr. : r.V.)	89,0%	65,6%	57,7%	80,5%	139,5
3.	Osobné náklady celkom	1 206 243	1 234 298	925 263	1 305 692	141,1
	Náročnosť výroby na osobné náklady v % (r.3. : r.PV.)	5,4%	13,1%	21,5%	18,4%	85,9
4.	Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	321 648	398 892	195 419	202 135	103,4
4a.	aktivácia odpisov z majetku s dotáciou	97 200	76 162	0	0	n
5.	odpisy dlhodobého majetku netto (r.4. - r.4a.)	224 448	322 730	195 419	202 135	103,4
6.	Dane a poplatky	5 014	8 077	7 589	10 599	139,7
7.	Náklady na poistenie majetku	27 868	17 320	11 800	15 917	134,9
PNc.	Prevádzkové náklady celkom (r1. + r.2. + r.3. + r.5. + r.6. + r.7.)	21 647 317	8 088 807	3 923 306	7 670 327	195,5
PV.	Prevádzkové výnosy	22 196 030	9 390 802	4 307 443	7 080 211	164,4
PZ	Prevádzkový zisk (strata) (r.PV. - r.PNc.)	548 713	1 301 995	384 137	-590 116	n
	Rentabilita celkových prevádzkových nákladov z prevádzkového výsledku hospod. v % (r.PZ : r.PNc.)	2,5%	16,1%	9,8%	-7,7%	n

Rentabilita prevádzkových nákladov z prevádzkového zisku, ako ukazovateľ efektívnosti prevádzkových nákladov, dosahovala **v rokoch 2017 - 2018** úroveň okolo **5,4%**.

V rokoch 2019 - 2020, v ktorých bola realizovaná zákazka „Martinská teplárenská, a.s.“ sa rentabilita mierne zvýšila - **na 6,2%** a **v roku 2021** dosiahla nadštandardných **9,8 %**.

V roku 2022 presiahli prevádzkové náklady úroveň prevádzkových výnosov o 590 tis. € a preto je rentabilita prevádzkových nákladov **za rok 2022 záporná**.

Náročnosť výroby na priamy materiál a poddodávky, v ekonomickej terminológii pomenovaný ako tzv. **priama výrobná spotreba**, dosahovala **v roku 2018** úroveň 74%, čo znamenalo, že na 1 000 € výroby bolo potrebných **740 €** nákladov na priamu výrobnú spotrebu.

V roku 2019 sa náročnosť výroby na priamu výrobnú spotrebu výrazne zvyšuje - o 15%, ale štatistický nárast tejto nákladovosti v roku 2019 spôsobila výhradne štruktúra nákladov na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“, na ktorej bola náročnosť výkonov roku 2019 na náklady priamej výrobnej spotreby **takmer 95% - ná.**

Absolútne, aj relatívne nižšie náklady na priamu výrobnú spotrebu na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“ **v roku 2020** (iba 66%) pozitívne ovplyvnili náročnosť prevádzkových výkonov na výrobnú spotrebu celej Spoločnosti v roku 2020 a táto predstavovala príjmových **65,6%.**

Pozitívny vývoj náročnosti výroby na priamu výrobnú spotrebu pokračoval aj **v roku 2021**, v ktorom táto medziročne poklesla o 7,9% a dosiahla iba **57,7%.**

Výrazný nárast nákupných cien materiálov a poddodávok na zákazky **v roku 2022** sa nepodarilo v roku 2022 v plnom rozsahu preniesť do realizačných cien výrobkov a servisných služieb. Náročnosť výroby na priamu výrobnú spotrebu **v roku 2022** dosiahla rekordnú úroveň **80,5%**, čo medziročne predstavuje viac než výrazný nárast - takmer **o 23%.**

Nárast nákladov na priamu výrobnú spotrebu v roku 2022, v porovnaní s priemernou úrovňou nákladovosti v rokoch 2020 - 2021, spôsobil **zdraženie výroby v roku 2022 o 1 229 tis. €.**

Osobné náklady tvorili **v rokoch 2016 – 2018** v priemere 16% celkových prevádzkových nákladov. **V roku 2019** to bolo síce len 5,6 %, ale iba z dôvodu 3,6 - násobného absolútneho nárastu celkových prevádzkových nákladov vplyvom zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“

Podiel osobných nákladov na celkových prevádzkových nákladoch sa **od roku 2020** vracia na úroveň rokov 2016 - 2018.

Osobné náklady sa výrazne nominálne - **o vyše 30%**, zvýšili v rokoch 2018 až 2020, čo súviselo najmä so zvýšením počtu zamestnancov – z priemernej počtu 39 zamestnancov v roku 2017 na priemerný počet 46 zamestnancov v roku 2020. Osobné náklady sa nominálne zvyšovali aj postupným **nárastom priemerného zárobku**, ktorý sa za roky 2018 až 2020 zvýšil **o 8,5 %.**

Priemerný zárobok zamestnancov dosiahnutý **za rok 2022** je **o 34% vyšší, ako je priemerný zárobok** dosiahnutý v roku 2022 v odvetví priemyselnej výroby v Slovenskej republike. To preukazuje dostatočnú starostlivosť vedenia Spoločnosti venovanú stabilizácii zamestnancov.

Efektívnosť osobných nákladov bude hodnotená ukazovateľom **produktivity osobných nákladov z pridanej hodnoty.**

Napriek každoročnému absolútne nárastu osobných nákladov v rokoch 2018 až 2020, sa produktivita osobných nákladov **v rokoch 2018 až 2020**, vplyvom progresívneho rastu pridanej hodnoty, výrazne zvyšovala.

V roku 2021 bol medziročný pokles úrovne pridanej hodnoty až 47%-ný, pričom objem osobných nákladov poklesol iba o 25%, preto produktivita osobných nákladov z pridanej hodnoty medziročne **poklesla takmer o 30%** a vrátila sa na úroveň z rokov 2018 - 2019.

V roku 2022 pokračuje pokles úrovne pridanej hodnoty - medziročne o 38%, pričom úroveň celkových osobných nákladov sa v roku 2022 vyvíja opačne - zvyšuje sa o 41%.

Tento „protismerný“ vývoj má za následok, že produktivita osobných nákladov z pridanej hodnoty sa **v roku 2022 znižuje o 56%** a dosahuje skromných 723 € na 1 000 € pridanej hodnoty. V konečnom dôsledku to spôsobuje, že prevádzkový výsledok za rok 2022 je záporný.

Odpisy dlhodobého majetku, ako ďalší významný prevádzkový náklad, vytvárali do roku 2019 najmä odpisy dlhodobého nehmotného majetku - „**Úžitkového vzoru**“, ktorý bol vyvinutý vlastnou činnosťou Spoločnosti a zaradený do užívania na konci roka 2015. Odpisy Úžitkového vzoru predstavovali do roku 2019 **vyše 60%** celkových „brutto“ odpisov neobežného majetku.

Vývoj odpisov hmotného a nehmotného majetku v rokoch 2019 – 2022

položka	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
Odpisy majetku celkom btto	321 648	398 892	195 419	202 135	103,4
z toho: odpisy „Úžitkového vzoru“	216 000	187 756	0	0	n
z toho: odpisy ostatného DM	105 648	211 136	195 419	202 135	103,4
Aktivácia odpisov DM s dotáciou	97 200	76 162	0	0	n
Odpisy majetku celkom netto	224 448	322 730	195 419	202 135	103,4

Pre účely objektívneho hodnotenia vývoja odpisov dlhodobého majetku, sme účtovné brutto odpisy redukovali o sumu relevantných účtovných výnosov, ktoré vznikajú z postupného zúčtovania poskytnutej dotácie na obstaranie „Úžitkového vzoru“. V hore uvedenej tabuľke sú tieto výnosy pomenované ako „**Aktivácia odpisov DM s dotáciou.**“

Celkové netto odpisy majetku, ktoré dosahovali v rokoch 2016 až 2018 priemernú úroveň iba okolo 125 tis. €, sa od roku 2019 zvyšujú a kulminujú v roku 2020, v ktorom dosahujú úroveň 323 tis. €. Nárast odpisov v rokoch 2019 - 2020 bol spôsobený najmä zaradením prevádzkovej budovy a novej technológie v novom sídle v Rakovom do užívania na konci roka 2019, čo spôsobilo od roku 2020 medziročný nárast odpisov o 95 tis. € ročne.

Odpisy dlhodobého majetku, bez odpisov z „Úžitkového vzoru“ sa od roku 2020 stabilizovali na úrovni okolo 200 tis. € ročne.

Účtovná opotrebovanosť strojov a zariadení, ktorá na konci roka 2018 predstavovala vyše 90%, sa obnovou technológie v roku 2019, znížila a na konci roka 2022 predstavuje 79%.

Významných, takmer 20% celkových prevádzkových nákladov tvoria režijné prevádzkové náklady, teda náklady, ktorých úroveň nie je závislá od objemu výroby, resp. tržieb a nedajú sa exaktne priradiť ku konkrétnej zákazke. Režijné prevádzkové náklady, bez odpisov DM, boli v rokoch 2019 - 2021 v zásade stabilné a dosahovali objem v priemere 930 tis. € ročne.

Vývoj režijných nákladov a ich štruktúry v rokoch 2019 - 2022

položky prevádzkovej rézie	2019	2020	2021	2022	Index: rok 2022/ priemer (r.2019 až 2021)
Prevádzková réžia celkom	1 257 534	1 270 045	1 005 916	1 382 694	117%
v tom: netto odpisy DM	224 448	322 730	195 419	202 135	82%
v tom: prevádzková réžia bez odpisov I	1 033 086	947 315	810 497	1 180 559	127%
z toho: režijné osobné náklady	566 362	574 133	492 599	714 979	131%
z toho: režijný materiál a energie	152 888	119 647	106 363	180 957	143%
z toho: režijné nakupované služby	280 990	228 138	192 146	258 107	110%

Medziročný nárast celkových režijných prevádzkových nákladov bol v roku 2022 významný - takmer 46%-ný. Aj v relácii k priemeru režijných nákladov za roky 2019 - 2021 boli režijné náklady v roku 2022 vyššie o viac ako o 1/4.

Spotreba režijného materiálu predstavovala v rokoch 2016 - 2017 úroveň okolo 72 tis. € ročne, ale v rokoch 2018 - 2019 výrazne rástla. V roku 2019 dosiahla spotreba režijného materiálu objem 135 tis. €, čo súviselo najmä s vybavením priestorov nového sídla Spoločnosti nábytkom v tzv. podlimitných cenách a s doplnením „podlimitnej“ výpočtovej techniky.

V rokoch 2020 - 2021 sa náklady na spotrebu režijného materiálu znižujú, ale v roku 2022 sú o vyše 57% vyššie ako v predchádzajúcich dvoch rokoch a dosahujú úroveň 129 tis. €.

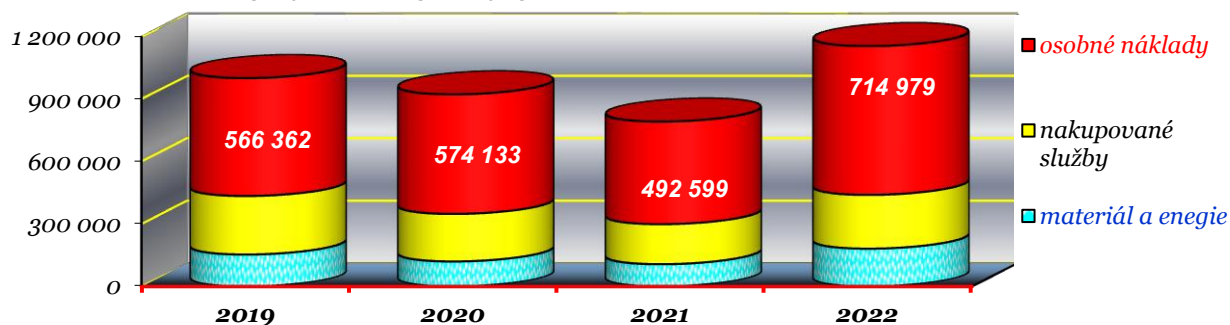
Takmer 80% týchto nákladov tvoria nákupy pohonných látok, náradia, nástrojov a DKP.

Náklady na energie vzrástli v roku 2022, v porovnaní s úrovňou v rokoch 2020 - 2021, o vyše 2/3, ale ich nominálna úroveň je v roku 2022 nevýznamná, keď dosiahla iba 52 tis. €.

Režijné nakupované služby, ktoré tvoria najmä náklady na opravy majetku, cestovné, nájomné, IT a telekomunikačné služby a ostatné režijné služby, rástli v rokoch 2018 - 2019 iba mierne a dosahovali objem v priemere okolo 270 tis. € ročne.

V rokoch 2020 - 2021 sa náklady na režijné služby znižovali a predstavovali v priemere absolútnu úroveň 210 tis. €, ale v roku 2022 opäťovne rastú, keď dosiahli objem 258 tis. €.

Vývoj štruktúry režijných nákladov v rokoch 2019 - 2022 (v €)

Rozhodujúcu položku režijných nákladov predstavujú režijné osobné náklady (mzdy a nákladové odvody z miezd manažmentu a správy Spoločnosti), ktoré tvoria v hodnotenom období takmer 60% celkových režijných prevádzkových nákladov.

Režijné osobné náklady sa v roku 2022 medziročne zvýšili absolútne o 222 tis. € a v porovnaní s ich úrovňou v rokoch 2019 - 2021, sú v roku 2022 vyššie o 31%.

c) zisk a jeho štruktúra

Rozhodujúcim zdrojom tvorby zisku Spoločnosti, ktorej hlavnú činnosť predstavuje výroba, logicky tvorí **prevádzkový zisk**. Nominálna úroveň prevádzkového zisku za príslušný rok je okrem nákladovosti výrazne závislá aj od nominálnej úrovne výroby v tom roku.

Rekordnú úroveň prevádzkového zisku **v roku 2020** - v objeme **1 302 tis. €**, umožnil súbeh týchto pozitívnych okolností:

- nadštandardná úroveň efektívnej (nie štatistickej) výroby - v objeme 9,4 mil. €,
- výrazné úspory nákladov na poddodávky na zákazku „Martinská teplárenská, a.s.“, pôvodne rozpočtovaných ako externé nákupy, ktorých významná časť bola nahradená vlastnými kapacitami Spoločnosti,
- medziročné zvýšenie odbytu výrobkov o 1/3, ktorým sa v roku 2020 dosiahol zisk z realizácie výrobkov, ktorý bol dovtedy „viazaný“ na sklade výrobkov,
- stabilita mzdových (osobných) nákladov, ktoré medziročne vzrástli iba o 2,3%.

Prevádzkový zisk **za rok 2021** bol nominálne výrazne nižší ako zisk v rekordnom roku 2020, ale jeho úroveň meraná rentabilitou výroby z prevádzkového zisku, dosiahla príjemných **9%**.

Prevádzkový výsledok hospodárenia **za rok 2022** je záporný, keď ho negatívne (absolútne aj relatívne) ovplyvnil najmä výrazný nárast nákladov na materiál a na nakupované poddodávky na zákazky, ale aj zvýšenie režijných nákladov v roku 2022.

Mimoprevádzkové vplyvy, ktoré upravujú prevádzkový zisk, predstavujú za hodnotené obdobie (za roky 2019 až 2022) **pozitívny dopad** na prevádzkový zisk v celkovej sume **486 tis. €** a sú súčtom týchto ziskových a stratových položiek za hodnotené obdobie:

- **zisku** z predaja dlhodobého majetku a materiálu v sume **421 tis. €** (v roku 2022 v sume 309 tis. €)
- **zisku** z prijatých prevádzkových COVID dotácií na udržanie pracovných miest v rokoch 2020 a 2021 spolu v objeme **352 tis. €**,
- **straty** z tvorby a zo zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam a z odpisu nevymožiteľných pohľadávok, spolu **v sume 206 tis. €**,
- **straty** zo salda ostatných výnosov z hospodárskej činnosti a ostatných nákladov na hospodársku činnosť, v **sume 82 tis. €**, v ktorej prevládajú náklady na tvorbu rezervy na záručné opravy.

Významný negatívny mimoprevádzkový vplyv na tvorbu zisku spôsobil aj odpis nevymožiteľných pohľadávok a tvorba opravných položiek k pohľadávkam:

- **v roku 2019** v sume **76 tis. €** a
- **v roku 2022** m v sume **106 tis. €**.

Strata z finančnej činnosti sa vplyvom poklesu úverových zdrojov **v rokoch 2016 a 2017** pozitívne znižovala a dosahovala v priemere nevýznamných **48 tis. € ročne**. Nárastom úrokov súvisiacich s investičným úverom, prijatým v roku 2018 na výstavbu nového sídla Spoločnosti v Rakovom, sa tento pozitívny trend od roku 2018 zastavil.

Strata z finančnej činnosti sa **od roku 2019** trvale zvyšuje a za ostatné štyri roky odčerpala z prevádzkového zisku **348 tis. €**, čo predstavuje **viac ako 1/6** prevádzkového zisku.

Okrem nárastu úrokov sa od roku 2018 výrazne zvýšili aj ostatné finančné náklady najmä v súvislosti s poistením pohľadávok a s poistením všeobecnej zodpovednosti Spoločnosti za škodu pri realizácii zákaziek, tzv. „**finančné poistné**.“ Za **roky 2019 až 2021** predstavuje finančné poistné v priemere **28 tis. € ročne**, ale v rokoch 2016 - 2017 to bolo iba 6,6 tis. € ročne.

Vysokú stratu z finančnej činnosti **za rok 2020** - vo výške **98 tis. €**, výrazne negatívne ovplyvnila aj **kurzová strata z úhrad pohľadávok** v českých korunách, v objeme **29 tis. €**.

Finančná strata **za rok 2022**, v sume **108 tis. €**, je v rámci hodnoteného obdobia rekordná, medziročne vzrástla o 2/3 a takmer 50% tejto straty „majú na svedomí“ bankové poplatky.

Štruktúra výsledku hospodárenia v rokoch 2019 – 2022 (v €)

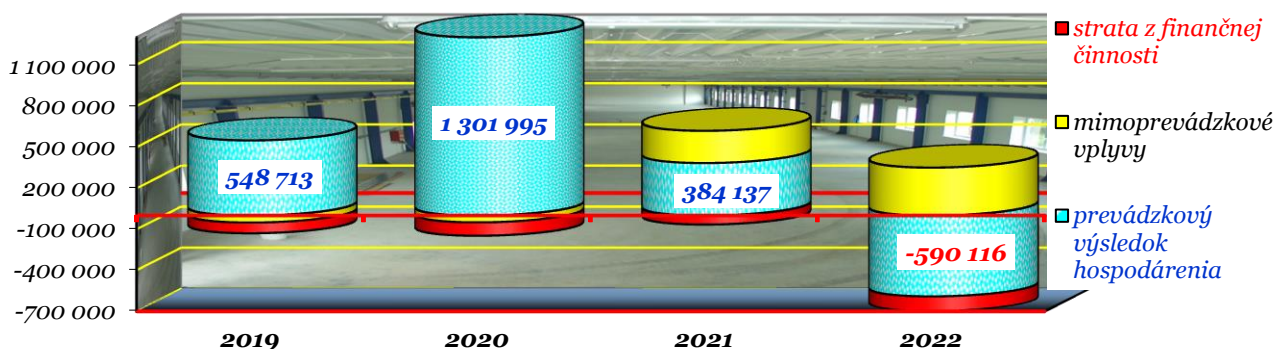
Položka	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
1. prevádzkový zisk (strata: -)	548 713	1 301 995	384 137	-590 116	n
2. mimoprevádzkové vplyvy	-50 152	-48 734	234 711	350 591	149,4
3. zisk (strata) z hospod. činnosti (r.1. + r.2.)	498 561	1 253 261	618 848	-239 525	n
4. strata z finančnej činnosti	-78 051	-97 904	-64 697	-107 892	166,8
5. zisk (strata) celkom pred zdanením (r.3. + r.4.)	420 510	1 155 357	554 151	-347 417	n
6. Daň z príjmu	56 493	217 352	120 181	-125 642	n
ZISK (strata) po zdanení (r.5. - r.6.)	364 017	938 005	433 970	-221 775	n

Relatívne významná **strata z finančnej činnosti** je následkom vysokej závislosti Spoločnosti na úrokových cudzích zdrojoch financovania, hlavne na bankových úveroch a v ostatných dvoch rokoch aj vysokých bankových poplatkov, najmä poplatkov za bankové záruky (v roku 2022 v sume 43 tis. €).

Nominálne najväčšiu položku finančných nákladov v hodnotenom období netvorí úroky z úverov a pôžičiek, ale **bankové poplatky** - spolu v sume **205 tis. €**.

Suma zápornej dane z príjmu za rok 2022 - v čiastke **126 tis. €**, predstavuje odloženú daňovú pohľadávku z titulu možnosti umorovať v budúcnosti daňovú stratu za rok 2022 a ostatných dočasných rozdielov medzi daňovou a účtovnou hodnotou majetku a záväzkov k 31.12.2022.

Vývoj štruktúry výsledku hospodárenia v rokoch 2019 - 2022 (v €)

Prevádzkový zisk, po jeho takmer 2 - násobnom náraste v roku 2018, sa zvyšuje aj v nasledujúcich dvoch rokoch (2019 - 2020), čo boli roky, v ktorých bola realizovaná zákazka „Martinská teplárenská, a.s.“

Priaznivá úroveň prevádzkových ziskov dosiahnutých v rokoch 2018 až 2021 umožnila o.i. zúčtovať v uvedených rokoch aj **odpis nevymožiteľných pohľadávok** v sume **83 tis. €**. Rekordná efektívnosť dosiahnutá v rokoch 2019 a 2020 však nebola dostatočným zdrojom na zníženie celkovej zadlženosti Spoločnosti, ktorá v uvedených rokoch naopak, rástla.

Mimoprevádzkové vplyvy na celkový zisk predstavovali v rokoch 2019 - 2020 záporný výsledok spolu v sume **99 tis. €**. V rokoch 2021 - 2022 bol ich vplyv na výsledok hospodárenia vysoko pozitívny - spolu v sume vyše **585 tis. €**, pričom čiastkou 373 tis. € ho tvoril zisk z predaja dlhodobého hmotného majetku a materiálu.

2.4. Štruktúra majetku a kapitálu

a) majetok a jeho štruktúra

Výrazný, takmer 2 - násobný nárast celkovej účtovnej hodnoty majetku Spoločnosť zaznamenala v roku 2018, v ktorom výroba dosiahla dovedy rekordnú úroveň - 8,6 mil. €. Logicky to v roku 2018 spôsobilo nárast obežných aktív - o 1,5 mil. €. V uvedenom roku Spoločnosť tiež zahájila výstavbu nového sídla v Rakovom a preinvestovala objem takmer 1,5 mil. €, čo tiež prispelo k nárastu objemu majetku v roku 2018.

K takmer 6-násobnému **nárastu celkového majetku** dochádza aj v roku 2019, v ktorom:

- pohľadávky z obchodného styku sa medziročne zvýšili o vyše 25 mil. €, ako následok viac ako 2,5 - násobného medziročného zvýšenie výroby (na objem vyše 22 mil. €),
- neobežný majetok v zostatkovej účtovnej hodnote vzrástol o 674 tis. € najmä v súvislosti s dokončením nového sídla v Rakovom a s doplnením technológie.

V neobežnom majetku, prevládajú na konci roka 2022 pozemky a stavby (nová prevádzková budova v Rakovom) s takmer 90%-ným podielom na zostatkovej účtovnej cene všetkého neobežného majetku.

Stroje a zariadenia v obstarávacej cene tvoria 1/3 bto hodnoty odpisovaného neobežného majetku, pričom vyše 40 % strojov a zariadení bolo obstaraných v ostatných štyroch rokoch. Opotrebenie strojov a zariadení dosahuje na konci roka 2022 úroveň 79%, ale tento stav nevyžaduje významnejšiu akútnu obnovu technológie.

Odpisy dlhodobého majetku (budovy, stavby, stroje a zariadenia) predstavujú za ostatné štyri roky sumu 689 tis. €, pričom investície Spoločnosti do obnovy a do doplnenia neobežného majetku dosiahli v ostatných štyroch rokoch výrazne vyšší objem - 1 144 tis. €. Preto dlhodobo nedochádza k nárastu opotrebenia neobežného majetku.

Na financovanie výrazného investičného rozvoja v rokoch 2018 - 2019, ktorý predstavoval objem **2 566 tis. €**, Spoločnosť získala v rokoch 2018 - 2019 **dlhodobé cudzie zdroje** (dlhodobý bankový úver a dlhodobý záväzok na kúpu pozemku), ktorých zostatok predstavoval na konci roka 2022 čiastku **636 tis. €**.

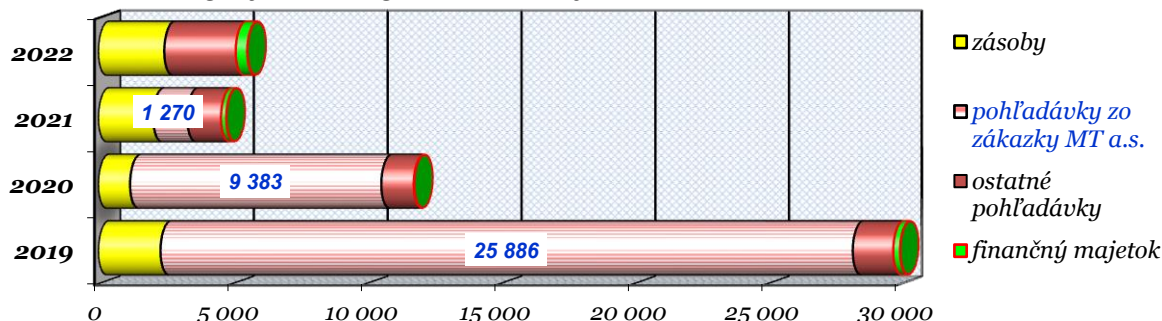
Vlastné zdroje – odpisy DM a zisky po zdanení, vytvorené v „investičných“ rokoch 2018 a 2019, doplnili kapitál použiteľný na investičný rozvoj o sumu **1 017 tis. €** - na celkovú sumu zdrojov v objeme **2 340 tis. €**.

Záporný rozdiel v bilancii celkových zdrojov použitých na financovania investičného rozvoja, v rokoch 2018 - 2019 - v sume **2 340 tis. €** a objemu investičných výdavkov - v sume **2 566 tis. €**, zvýšil v rokoch 2018 a 2019 podkapitalizovanie neobežného majetku o 226 tis. € a výrazne zvýšil aj celkovú zadlženosť Spoločnosti - o 25%.

Investičný deficit sa podarilo vyrovnať už v ekonomicky úspešnom roku 2020 a na konci roka 2021 Spoločnosť už nebola podkapitalizovaná. Jej vlastné zdroje a dlhodobé cudzie zdroje prevyšovali úroveň zostatkovej ceny dlhodobého majetku o viac ako o 1/3.

Objem **obežného majetku** (zásoby, pohľadávky a finančný majetok) bol v rokoch 2016 - 2017 stabilný, keď dosahoval úroveň okolo 1,8 mil. €, čo umožňovalo nadštandardnú dobu obratu neobežného majetku - iba 111 dní. K výraznému nárastu obežného majetku - o 82%, dochádza už v roku 2018 vplyvom výrazne vyššej výroby, ktorá medziročne narastla o 89%.

Vývoj štruktúry obežného majetku v rokoch 2019 - 2022 (v tis.€)

Ďalšie, viac ako 2,5 – násobné medziročné zvýšenie výroby v roku 2019, v súvislosti so zákazkou „Martinská teplárenská, a.s.“, logicky generovalo aj **nárast obežného majetku**. Tento nárast bol enormný - viac ako 9 - násobný, pričom pohľadávky z obchodného styku sa v roku 2019 medziročne zvýšili viac ako 16 – násobne.

Obchodné pohľadávky zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“, predstavovali na konci roka 2019 objem **25 853 tis. €**, čo tvorilo vyše 95% všetkých obchodných pohľadávok Spoločnosti.

Po ukončení realizácie zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ v roku 2021 sa objem obežného majetku medziročne znížil takmer o 2/3 a na konci roka 2021 dosahoval úroveň **4 790 tis. €**, pričom pohľadávky zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ boli na úrovni iba 1 270 tis. €.

Ak by sme pre analytické účely abstrahovali od vplyvu zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ na úroveň obežných aktív Spoločnosti v rokoch 2019 a 2020, môžeme konštatovať, že obežné aktíva sú v hodnotenom období stabilné a dosahujú úroveň **od 2,4 mil. € v roku 2020 po 5,6 mil. € na konci roku 2022**, čo prezentuje v ostatných troch rokoch dobu obratu obežného majetku na úrovni okolo **340 dní**.

Zásoby, v ktorých prevládajú zásoby jednicového materiálu na zákazky, predstavujú na konci roka 2022 absolútny objem takmer 2,5 mil. € a tvoria 44% všetkých obežných aktív.

Zásoby materiálu sú na konci roka 2022 na úrovni takmer **4,5 - mesačnej spotreby**. Vysoký je na konci roka 2022 aj stav nedokončenej výroby a výrobkov, ktoré sú viac ako 3-násobne vyššie ako bola ich priemerná úroveň v predchádzajúcich dvoch rokoch.

Vysoký stav zásob - najvyšší v doterajšej histórii Spoločnosti a vyvoláva potrebu na významné dodatočné zdroje ich financovania, najmä ak je:

- priemerná doba splatnosti faktúr dodávateľov materiálu iba **60 dní**,
- technologický proces výroby trvá v priemere **40 dní** a
- priemerná doba splatnosti odberateľských faktúr je okolo **90 dní** od dodania výrobkov.

Pohľadávky z obchodného styku tvorili v rokoch 2016 až 2018 okolo 55% všetkých obežných aktív. V rokoch 2019 a 2020, čo boli roky realizácie zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“, pohľadávky z obchodného styku v rámci obežných aktív dominovali s 90%-ným podielom. Od roku 2021 podiel obchodných pohľadávok na obežných aktívach poklesol na 50%.

Platobná kondícia odberateľov je dlhodobá dobrá, keď **priemerná doba splatnosti obchodných pohľadávok** dosahovala:

- do roku 2018 nadštandardných **65 dní**,
- v rokoch 2019 - 2020, kedy sa realizovala zákazka „Martinská teplárenská, a.s.“, **202 dní** a
- od roku 2021 ešte stále štandardných **95 dní**.

Vytvorená **opravná položka** k ohrozeným pohľadávkam predstavuje na konci roka 2022 nevýznamnú sumu - **92 tis. €**, čo je suma rovná 3 - dňovému odbytu Spoločnosti v roku 2022.

Odpis nevymožiteľných obchodných **pohľadávok** za ostatné štyri roky je rovnako nevýznamný - v sume **83 tis. €**, čo predstavuje objem 3 - dňovej fakturácie tržieb v roku 2022.

aa) vybrané ukazovatele štruktúry majetku

číslo riadku	Položka	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
1.	Majetok celkom netto	33 389 133	14 404 118	7 224 931	7 984 338	110,5
1a.	v tom: neobežný majetok netto	2 915 907	2 589 467	2 421 549	2 369 564	97,9
1b.	v tom: obežný majetok netto spolu	30 446 709	11 803 013	4 789 963	5 571 851	116,3
1ba.	z toho: zásoby	2 333 805	1 197 920	2 066 257	2 475 095	119,8
1bb.	z toho: pohľadávky netto spolu	27 379 390	10 592 480	2 525 956	2 667 355	105,6
	v tom: pohľadávky z obchodného styku (z riadku 1bb.)	27 109 757	10 401 950	2 325 902	1 837 859	79,0
	v tom: čistá hodnota zákaziek "Servis KGJ Martin a Košice"	n	n	n	485 108	n
	v tom: daňové pohľadávky	227 524	53 638	0	113 373	n
	z toho: pohľadávky z obchodného styku zo zákazky "Martinská teplárenská, a.s." (z riadku 1bb.)	25 852 762	9 383 410	1 270 238	0	n
1bba.	v tom: dlhodobé pohľadávky spolu (z riadku 1bb.)	2 307 832	2 461 798	89 777	197 763	220,3
	z toho: odložená daňová pohľadávka (z riadku 1bba.)	36 920	65 546	61 927	187 573	302,9
1bc.	z toho: finančný majetok	733 514	12 613	197 750	429 401	217,1

Rozptýl v objeme celkového majetku spôsobuje rozkolísaný vývoj obežného majetku, keď **neobežný majetok**, po investičnom „boome“ v rokoch 2018 a 2019, od roku 2020 klesá.

Úroveň **obežného majetku** zásadne ovplyvňuje najmä prevádzková výkonnosť Spoločnosti - výroba a úroveň odbytu výrobkov v príslušnom roku.

Odbyt výrobkov v rokoch 2018 - 2019 zaostával za úrovňou výroby, čo malo za následok nárast skladovaných výrobkov. V rokoch 2020 - 2021 sa tento vývoj zvrátil a o 915 tis. € vyšší odbyt výrobkov v roku 2020, oproti úrovni výroby v roku 2020, výrazne prispel aj k rekordným ekonomickým výsledkom Spoločnosti za rok 2020.

Nárast zásob na konci roka 2022 - o **20%**, spôsobil najmä nárast nedokončenej - rozpracovanej výroby a výrobkov, ktorá sa medziročne zvýšili o 826 tis. €.

Nárast zásob nedokončenej výroby a výrobkov v roku 2022 bol čiastočne eliminovaný znížením stavu zásob materiálu v roku 2022, ktoré medziročne poklesli o 417 tis. €.

Pohľadávky sú na konci roka 2022 v zásade na úrovni roka 2021, keď medziročný pokles pohľadávok z obchodného styku - o 488 tis. €, bol kompenzovaný nárastom pohľadávky z čistej hodnoty zákazky „MH Teplárenský holding, a.s.“, v sume 485 tis. €.

Finančný majetok, ktorý predstavujú najmä zostatky na bankových účtoch, sa v roku 2022 zvýšil viac ako 2 - násobne, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje jeho nárast o 231 tis. €.

Prírastok finančného majetku v roku 2022 však nebol dostatočný na dosiahnutie doporučenej úrovne okamžitej likvidity, keďže krátkodobé záväzky vzrástli v roku 2022 takmer o 1,6 mil. €.

b) štruktúra kapitálu

Následkom výrazného nárastu majetku od roku 2019, ktorého príčiny boli analyzované v predchádzajúcej časti, sa od roku 2019 zásadne zmenila aj štruktúra zdrojov krytia majetku - štruktúra kapitálu, keď v ňom výrazne absolútne narástli cudzie zdroje financovania.

Rámcové tendencie vo vývoji základnej štruktúry kapitálu v rokoch 2019 až 2022 sú tieto:

a) úroveň **vlastného imania** sa za ostatné štyri roky absolútne zvýšila **takmer 2 - násobne**: zo sumy 1 027 tis. € na konci roka 2018, na úroveň **1 884 tis. € na konci roka 2022**.

Nominálny nárast vlastného imania za ostatné štyri roky (o 857 tis. €) je rozdielom:

a) **prírastku**, ktorý vytvorili nerozdelené zisky dosiahnuté za roky 2019 až 2021 - v celkovej sume **1 436 tis. €**,

b) **úbytku** vlastného imania, ktorý bol spôsobený:

ba) účtovnou stratou dosiahnutou za rok 2022 v sume **222 tis. €** a

bb) doúčtovaním spotreby priameho materiálu na zákazky v celkovej sume **340 tis. €**, ktorá sa časovo vzťahovala na minulé účtovné obdobia - na roky 2017 až 2021.

Suma doúčtovania spotreby materiálu na zákazky vyrábané v rokoch 2017 až 2021 predstavuje **1,85%** zúčtovanej spotreby priameho materiálu na zákazky v uvedených rokoch a bude od roku 2023 uplatnená ako tzv. „položka znižujúca základ splatnej dane z príjmov“ vo forme umorenia daňovej straty.

Vlastné imanie, ktoré na konci roka 2022 tvorí **24%** celkového kapitálu Spoločnosti, nedosahuje doporučený limit vlastných zdrojov financovania, ktorý v rámci zásad finančného riadenia obchodných spoločností predstavuje úroveň **najmenej 35 %**.

- b) absolútny objem **cudzieho kapitálu**, t.j. **celkové záväzky**, sú na konci roka 2022, oproti stavu na konci roka 2018, absolútne **vyššie o 1 693 tis. €**. Celkový majetok Spoločnosti, v účtovných zostatkových cenách, však narástol za ostatné štyri roky až o 2 384 tis. €. **Finančná samostatnosť** Spoločnosti sa teda za ostatné štyri roky **zvýšila** a to z 18% v roku 2018 **na 24% v roku 2022**.

Celkovú relatívnu zadlženosť, ako podiel celkového cudzieho kapitálu (celkových záväzkov) na krytí majetku, ktorej maximálnu doporučenú hodnotu predstavuje **65%**, udržala Spoločnosť do roku 2017, v ktorom celková zadlženosť predstavovala 64%.

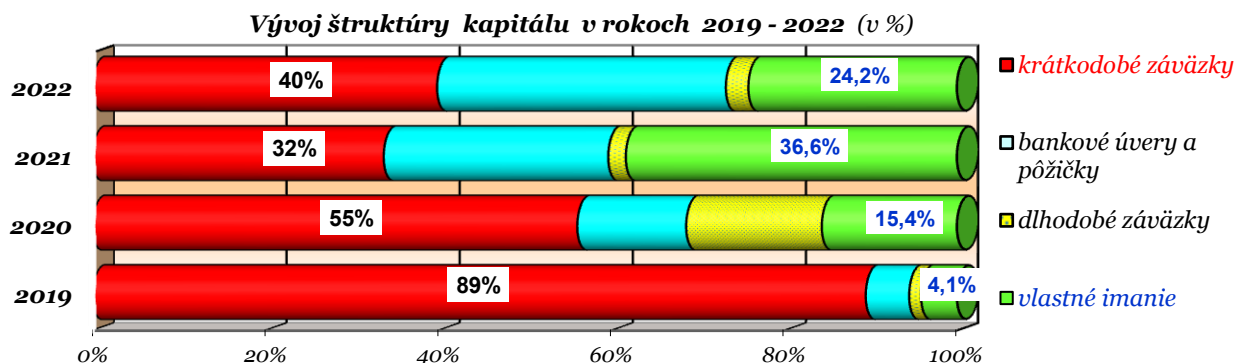
„Zlaté finančné pravidlo“, ktoré vyžaduje, aby obchodná spoločnosť kryla (nadobúdala) dlhodobý majetok iba z vlastných zdrojov (zisk, odpisy a príjmy z predaja neobežného majetku) a z dlhodobých cudzích zdrojov, bolo dodržané iba do roku 2017.

V rokoch 2018 a 2019, teda v rokoch vysokých investičných výdavkov, pričom na tieto zvýšené potreby bola úroveň dosahovanej efektívnosti (zisku) nedostatočná, predstavovalo **podkapitalizovanie v investičnej oblasti** úroveň takmer **300 tis. €**. Preto bola celková (relatívna) zadlženosť v rokoch 2018 - 2020 významne vzdialená od jej doporučeného limitu. K pozitívnemu obratu v celkovej relatívnej zadlženosti Spoločnosti dochádza **v roku 2021**, v ktorom boli zdroje získané z významného zníženia obežného majetku (v sume 7 mil. €) použité na nominálne zníženie záväzkov v roku 2021. Tieto medziročne poklesli o 3,7 mil. € a celková zadlženosť dosiahla na konci roka 2021 úroveň príjmových necelých **63%**.

Nepriaznivé ekonomické výsledky za rok 2022, v spojení s nárastom objemu obežného majetku (zvýšenie o 788 tis. €) mali za následok medziročný nárast celkovej absolútnej zadlženosti (celkových záväzkov) - nominálne o 1 291 tis. €. Ku koncu roka 2022 sa zhoršila aj celková relatívna zadlženosť, keď táto dosahuje nepriaznivú úroveň - **76,4%**.

Čistý pracovný kapitál, ako ukazovateľ prezentujúci schopnosť splácať zo zdrojov získaných zo speňaženia vlastných krátkodobých obežných aktív všetky svoje do roka splatné záväzky (vrátane krátkodobých úverov), predstavuje počas celého hodnoteného obdobia kladnú hodnotu. Na konci roka 2021 dosiahol čistý pracovný kapitál rekordnú úroveň - **1 634 tis. €**, čo predstavovalo viac ako 50% - nú rezervu solventnosti Spoločnosti na konci roka 2021. Pokles čistého pracovného kapitálu v roku 2022 - na úroveň 748 tis. €, nie je dramatický.

- c) **časové rozlíšenie pasív**, ako účtovný zdroj krytia majetku, tvoril do roku 2019 najmä zostatok nerozpusteného nenávratného finančného príspevku na nadobudnutie „Úžitkového vzoru“, ktorý bol Spoločnosti priznaný v roku 2015. Príspevok bol v rokoch 2015 až 2020 rozpúšťaný v prospech výnosov ako čiastočná kompenzácia odpisov tohto „Úžitkového vzoru“. Z pohľadu štruktúry kapitálu predstavuje nenávratný finančný príspevok (dotácia) tzv. „hybridný“ kapitál, ktorý nebude potrebné efektívne uhradiť, a preto nemá charakter cudzieho kapitálu. Tento zdroj budeme pri hodnotení vývoja zadlženosti posudzovať **ako nulitný kapitál**.

Vecný obsah kapitálu a zmeny úrovne položiek kapitálu boli v rokoch 2019 – 2022 nasledovné:

- **vlastný kapitál** (vlastné imanie), ktorý je vytvorené z vkladov spoločníkov do základného imania (v sume 200 tis. €) a z nerozdelených ziskov, sa do roku 2021 zvýšilo na viac ako **2,5 - násobok** oproti stavu vlastného imania na konci roka 2018. Nárast celkových záväzkov Spoločnosti v rokoch 2018 - 2019 bol výrazne progresívnejší ako boli prírastky zisku, preto sa podiel vlastného imania na celkovom kapitáli postupne znižoval a na konci roka 2019 predstavoval iba **4,1%**. Pozitívne výsledky v rokoch 2020 - 2021, v ktorých Spoločnosť dosiahla čistý zisk spolu v sume 1 372 tis. €, výrazne vylepšili jej finančnú samostatnosť a tá **na konci roka 2021** predstavovala **nadštandardných 36,6%**. Pokles vlastného imania v roku 2022 - absolútne o vyše 762 tis. €, zvrátil pozitívny vývoj z rokov 2020 - 2021 a celková relatívna zadlženosť sa zvýšila na úroveň 76,4%, čo je vyše 11% nad doporučenou úrovňou celkovej zadlženosti. Dividendová politika Spoločnosti bola v ostatných štyroch rokoch opatrná, keď napriek príjemnej, 7%-nej dane z dividend, boli spoločníkom priznané dividendy zo ziskov vytvorených za roky 2018 až 2021 na úrovni iba 15% týchto ziskov.
- **dlhodobé záväzky**, ako „mäkší“ cudzí kapitál, predstavovali do roku 2018 najmä nevýznamné sumy záväzkov z leasingových zmlúv. V roku 2019 sa dlhodobé záväzky zvýšili na sumu **432 tis. €** a v roku 2020 vzrástli na **2 208 tis. €**, pričom v nich prevládali záväzky zo zádržného zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ Dokončením tejto zákazky v roku 2021 sa dlhodobé záväzky od roku 2021 minimalizovali na sumu 140 tis. € a v roku 2022 sa mierne zvýšili - na sumu 202 tis. €.
- **krátkodobé záväzky**, ako „najhorúcejšie“ dlhy, dosahovali do roku 2017 úroveň okolo **1,0 mil. €** a prevládali v nich záväzky voči dodávateľom. V roku 2018, v roku zahájenia výstavby nového sídla v Rakovom, sa krátkodobé záväzky zvýšili 2,5 – násobne, pričom takmer 4-násobne sa zvýšila úverová zadlženosť Spoločnosti. Na konci roka 2020 predstavovali krátkodobé záväzky, vrátane nevyfakturovaných záväzkov zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ (ako tzv. „výdavky budúcich období“ v sume 3 931 tis. €), celkovú sumu **7 863 tis. €**, pričom takmer 90% týchto záväzkov priamo súviselo so zákazkou „Martinská teplárenská, a.s.“ Krátkodobá zadlženosť sa v roku 2021 sa vplyvom dokončenia zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ významne znížila a na konci roka 2022 predstavovali krátkodobé záväzky objem iba **3 603 tis. €**. Do jedného roka splatné záväzky tvoria od roku 2020 štandardnú 1/2 celkového cudzieho kapitálu Spoločnosti. Priemerná doba splatnosti záväzkov (faktúr) voči dodávateľom bola v rokoch 2016 až 2018 nadštandardne „krátka“ - 52 dní, ale v rokoch 2019 až 2020 to bolo až 120 dní, ako priamy vplyv platobných podmienok (zádržného) na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“. Priemerná doba splatnosti záväzkov (faktúr) voči dodávateľom v roku 2022 predstavovala štandardných **60 dní**. Záväzky voči dodávateľom po lehote splatnosti sú na konci roka 2022 v sume 177 tis. €, čo predstavuje nevýznamných 6% všetkých krátkodobých záväzkov z obchodného styku.
- **bankové úvery**, po miernom poklese v roku 2017, sa od roku 2018, vplyvom úverového financovania výstavby nového sídla v Rakovom, výrazne, **takmer 4 – násobne** zvýšili - na sumu 1 771 tis. €. Na konci roka 2018 banka „vlastnila“ 40% všetkých dlhov Spoločnosti, čo predstavovalo výraznú úverovú závislosť. Nominálna úroveň bankových úverov sa však od roku 2019 nezvyšuje, je stabilná a bankové úvery predstavovali v rokoch 2019 až 2021 dlh v priemernej sume 1,7 mil. €. Nepriaznivé ekonomické výsledky za rok 2022 o.i. spôsobili, že dlhy z úverov a pôžičiek medziročne narástli o 808 tis. € a na konci roka 2022 vlastní banky a veritelia z pôžičiek poskytnutých Spoločnosti, spolu takmer **43%** všetkých dlhov Spoločnosti. Súčasťou bankových úverov Spoločnosti je aj **kontokorentný úver**, ktorý sa každoročne pri jeho expirácii obnovuje a efektívne sa prakticky nespláca. Pre účely finančnej analýzy (z výpočtu likvidity a čistého pracovného kapitálu) v hodnotenom období sme ho preto vylúčili z cudzieho kapitálu Spoločnosti.

ba) vybrané ukazovatele štruktúry kapitálu

číslo riadku	Položka	2019	2020	2021	2022	Index 2022/2021
2.	Vlastné imanie spolu	1 373 643	2 211 648	2 645 619	1 884 286	71,2
2a.	v tom: nerozdelený zisk minulých rokov (z riadku 2.)	765 105	1 029 122	1 967 128	1 861 540	94,6
2b.	v tom: zisk za bežný rok (z riadku 2.)	364 017	938 005	433 970	-221 775	n
3.	Závazky celkom	31 939 058	8 261 425	4 570 301	6 092 107	133,3
v tom: záväzky zo zákazky "Martinská teplárenská, a.s." z r.3.		27 848 032	5 386 666	1 149 469	54 794	4,8
CZ	Celková (relatívna) zadlženosť v %	89,7	81,9	62,6	76,4	122,1
3a.	dlhodobé záväzky spolu (z riadku 3.)	431 572	2 207 533	139 901	202 560	144,8
3aa.	z toho: dlhodobé záväzky z obchodného styku	340 914	2 132 440	76 189	60 966	80,0
3b.	krátkodobé záväzky spolu (z riadku 3.)	29 625 430	3 958 070	2 312 727	3 603 388	155,8
v tom: krátkod.záväzky zo zák. "Martinská teplárenská, a.s." z r.3b.		27 364 318	2 986 226	801 489	15 711	2,0
3ba.	z toho: krátk.záväzky z obchodného styku (z riadku 3b.)	25 364 728	3 226 340	2 038 085	2 909 046	142,7
3baa.	v tom: prijatá pôžička od innogy Energo, s.r.o. (z riadku 3ba.)	n	n	n	501 564	n
3bb.	z toho: čistá hodnota zákazky (z riadku 3ba.)	1 999 590	397 438	59 847	0	0,0
3c.	bankové úvery spolu (z riadku 3.)	1 675 264	1 771 877	1 789 669	1 489 318	83,2
3ca.	z toho: dlhodobé úvery (z riadku 3c.)	1 079 964	878 236	635 619	393 003	61,8
3cb.	z toho: krátkodobé úvery spolu (z riadku 3c.)	595 300	893 641	1 154 050	1 096 315	95,0
3cba.	v tom: kontokorentný úver (z riadku 3cb.)	348 375	289 042	349 526	688 268	196,9
3d.	prijaté krátkodobé finančné výpomocce	0	0	0	607 067	n
3e.	krátkodobé rezervy (z riadku 3.)	206 792	77 945	108 007	77 945	72,2
3f.	dlhodobé rezervy (z riadku 3.)	n	246 000	219 997	246 000	111,8
4.	Časové rozlíšenie pasív spolu	76 432	3 931 045	9 011	7 945	88,2
4a.	v tom: dotácia KaHR -13SP (z riadku 4.)	76 162	0	0	0	n
4b.	v tom: iné položky ČR pasív (z riadku 4.)	270	3 931 045	9 011	7 945	88,2
Čistý pracovný kapitál (r.1b.- r.1bba.- r.3b.+ r.3bb.- r.3cb.+ r.3cba.- r.3d.- r.4.+ r.4a.)		265 842	1 244 939	1 633 771	747 641	45,8

Priaznivé ekonomické výsledky v rokoch 2019 až 2021 vytvorili podmienky pre pozitívnu zmenu štruktúry kapitálu - v prospech vlastných zdrojov **vlastného imania** a pre výrazné zníženie celkovej zadlženosti Spoločnosti, ktorá na konci roka 2021 predstavovala príjemných necelých 63%.

V ekonomicky nepriaznivým roku 2022 vlastné zdroje poklesli o 761 tis. € a celkové záväzky naopak, narástli o 1/3, absolútne o 1 522 tis. €.

Podrobný rozbor vývoja štruktúry kapitálu a príčiny tohto vývoja sú uvedené v časti 2.4. ods.b) výročnej správy.

2.5. Pomerové ukazovatele finančnej analýzy za roky 2019 až 2022

ukazovateľ	doporučené hodnoty	2019	2020	2021	2022
Likvidita					
likvidita okamžitá	0,2 – 0,6	0,03	0,00	0,06	0,09
bežná	1,0 – 1,5	0,93	1,01	0,86	0,63
celková	2,0 – 2,5	1,01	1,15	1,53	1,16
Čistý pracovný kapitál (ČPK) absolútne	kladné číslo	265 842	1 244 939	1 633 771	747 641
Podiel ČPK na krátkodobých záväzkoch	0,2 +	0,01	0,15	0,53	0,16

ukazovateľ	doporučené hodnoty	2019	2020	2021	2022
Zadlženosť					
zadlženosť celková	do 0,65	0,897	0,819	0,626	0,764
úverová zadlženosť	optimalizovať	0,050	0,123	0,248	0,263
finančná samostatnosť	od 0,35	0,041	0,154	0,366	0,236
čistá zadlženosť	kles.trend	29 206 224	11 782 419	4 321 715	5 670 651
finančná stabilita	od 0,35	0,09	0,37	0,47	0,31
Rentabilita					
rentabilita celkového majetku z čistého zisku	maximalizovať	1,1%	6,5%	6,0%	-2,8%
vlastného kapitálu z čistého zisku	maximalizovať	35,4%	68,3%	19,6%	-8,4%
výroby z prevádzkového zisku	maximalizovať	2,5%	13,9%	8,9%	-8,3%
prevádzkových nákladov z prevádzkového zisku	maximalizovať	2,5%	16,1%	9,8%	-7,7%
Aktivita (v dňoch)					
obrat celkového majetku	minimalizovať	258	369	596	467
obežného majetku	minimalizovať	235	303	395	326
zásob celkom	minimalizovať	39	42	171	145
doba splatnosti obchodných pohľadávok	minimalizovať	145	258	97	91
doba splatnosti obchodných záväzkov	optimalizovať	121	116	73	60
Produktivita (v €/tis.€)					
celkového majetku: z tržieb	maximalizovať	1 414	988	612	781
z pridanej hodnoty	maximalizovať	60	200	211	118
vlastného kapitálu: z tržieb	maximalizovať	15 774	4 658	1 672	3 310
z pridanej hodnoty	maximalizovať	1 465	1 304	576	501
osobných nákladov: z tržieb	maximalizovať	17 963	8 346	4 779	4 777
z pridanej hodnoty	maximalizovať	1 668	2 337	1 647	723

a) Úroveň ukazovateľov **likvidity**, ktoré vyjadrujú schopnosť Spoločnosti včas splácať svoje krátkodobé záväzky a krátkodobé úvery zo svojho disponibilného finančného majetku a zo zdrojov získaných zo speňaženia krátkodobých aktív (krátkodobé pohľadávky a zásoby), sa od roku 2019 výrazne priblížila k doporučeným hodnotám **iba pri bežnej likvidite**.

Dlhodobo nevýznamná úroveň finančného majetku na bankových účtoch spôsobuje, že **okamžitá likvidita** je významne vzdialená od doporučenej úrovne.

Čistý pracovný kapitál, ako absolútny previs krátkodobých aktív Spoločnosti nad jej krátkodobými záväzkami a krátkodobými úvermi, je trvale pozitívny. K doporučenej relatívnej úrovni čistého pracovného kapitálu (najmenej 20% z objemu krátkodobých záväzkov a do jedného roka splatných úverov) sa Spoločnosť priblížila už v roku 2020.

b) **Celkovú relatívnu zadlženosť**, ako podiel celkových cudzích zdrojov (celkových záväzkov) na krytí majetku, ktorej maximálnu doporučenú hodnotu predstavuje **koefficient** na úrovni **0,65**, udržala Spoločnosť do roku 2017, v ktorom predstavovala koefficient 0,64. Z identických príčin ako sú uvedené pri hodnotení likvidity, bola celková (relatívna) zadlženosť Spoločnosti od roku 2018 až do roku 2020 významne vzdialená od jej doporučeného limitu. Nominálny pokles záväzkov a priaznivý výsledok hospodárenia za rok 2021 vytvorili podmienky pre dosiahnutie doporučenej úrovne celkovej zadlženosti, ale vývoj majetku a záväzkov v roku 2022 túto pozitívnu tendenciu prerušil.

- c) **Rentabilita** kapitálu, majetku, výroby a nákladov, ako pomerové ukazovatele efektívnosti, je relevantné hodnotiť iba za roky 2018, 2020 a 2021. Absolútne hodnoty majetku, cudzieho kapitálu (záväzkov), výkonov a nákladov za rok 2019 sú niekoľkonásobne vyššie ako za ostatné tri roky hodnoteného obdobia, čo devaluje analytickú hodnotu pomerových ukazovateľov za rok 2019 a ich porovnávanie s pomerovými ukazovateľmi dosiahnutými za ostatné tri roky hodnoteného obdobia.
Rentabilita prevádzkových nákladov z prevádzkového zisku bola nadštandardná v roku 2020, kedy dosiahla vyše 16%, ale aj v roku 2021.
- d) **Aktivita majetku**, meraná počtom dní potrebným na jednu obrátku celkového majetku, dosiahla najpriaznivejšiu úroveň **v roku 2016 - iba 130 dní**, pričom priemerná doba splatnosti obchodných pohľadávok dosahovala v roku 2016 štandardných 53 dní. Absolútne rast majetku od roku 2018 výrazne predlžil dobu obratu obežných aktív, najmä zásob, ktoré od roku 2021 potrebujú na 1 obrátku okolo 160 dní.
- e) **Produktivita**, ako pomerový ukazovateľ výkonnosti majetku a kapitálu k úrovni tržieb, ktorá je obrátenou pomerovou hodnotou k ukazovateľom aktivity majetku, dosiahla najvyššiu úroveň **v roku 2019**. V nasledujúcich rokoch kopíruje rentabilita vývoj aktivity, tzn. že klesala z identických dôvodov aké ovplyvnili úroveň ukazovateľa aktivity majetku.

Z h r n u t i e hodnotenia vývoja v rokoch 2019 - 2022

1. **Výkonnosť** Spoločnosti z hlavnej činnosti, ktorá má charakter najmä zákazkovej výroby, je v hodnotenom období značne diferencovaná. Výroba dosahovala do roku 2018 v priemere 6,3 mil. € ročne. V rokoch 2019 - 2020 vplyvom zákazky pre spoločnosť Martinská teplárenská, a.s. dosahovala efektívna výroba objem v priemere okolo 16 mil. € ročne. Prevádzková výkonnosť za roky 2021 - 2022 bola na priemernej úrovni 5,7 mil. € ročne, pričom v roku 2022 medziročne vzrástla takmer o 2/3.
2. **Objem celkového majetku** dosahoval do roku 2017 v zostatkových účtovných hodnotách, úroveň okolo 2,7 mil. € a prevládala v ňom obežný majetok (zásoby a pohľadávky). Vplyvom výrazného investičného rozvoja v rokoch 2018 - 2019 a zvýšenia výkonnosti sa majetok už v roku 2018 zvýšil 2 – násobne. V rokoch realizácie zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ dosiahol celkový majetok na konci roka 2019 úroveň vyše 33 mil. € a na konci roku 2020 vyše 14 mil. €, pričom doba obratu celkového majetku nepresiahla 1 rok. Od roku 2021 sa celkový majetok stabilizoval na úrovni okolo 7,7 mil. € a prevláda v ňom obežný majetok, s podielom 70%.
3. **Rentabilita výroby** z prevádzkového zisku bola v rokoch 2016 – 2018 stabilná a dosahovala v priemere 5,0 %. **Rentabilita celkového majetku** z čistého zisku do roku 2019 mierne klesala vplyvom výrazného nárastu majetku od roku 2018, napriek tomu, že dosahovaný čistý zisk v absolútnom vyjadrení sa od roku 2018 vyvíjal progresívne. Úroveň zisku do roku 2019 však nepostačovala na potrebnú úroveň samofinancovania rozvoja a na udržanie primeranej zadlženosti. Efektívnosť výroby z čistého zisku dosahovaná v rokoch 2020 - 2021, na úrovni 10%, však tieto deficitu vyrovnala.
4. Rozhodujúcim zdrojom efektívnosti je **prevádzkový zisk**, ktorý do roku 2020 dlhodobo rástol. Strata z finančnej činnosti sa od roku 2018, vplyvom výrazného zvýšenia úrokovanej zadlženosti, trvale zvyšuje a za roky 2019 - 2022 ubrala takmer 1/6 z prevádzkového zisku dosiahnutého za uvedené obdobie.
5. Celková (relatívna) **zadlženosť** Spoločnosti sa do roku 2017 udržiavala v doporučených limitoch, ale výrazný investičný rozvoj od roku 2018, financovaný najmä z cudzích zdrojov, ju posunul nad tieto limity. Priaznivé ekonomické výsledky za roky 2019 - 2021 umožnili vrátiť zadlženosť na konci roka 2021 pod doporučený limit. Záväzky voči bankám, verejným inštitúciám a zamestnancom Spoločnosť spláca v dohodnutých, resp. v zákonných lehotách.
6. **Obchodne sa** Spoločnosť orientuje viac na tuzemský trh, na ktorom v ostatných troch rokoch umiestnila takmer ¾ svojho odbytu. Významnú časť odbytu služieb zaručuje Spoločnosti dodávky služieb pozáručného servisu a opravy zariadení, ktoré dodala zákazníkom, pričom tržby za servis a opravy každoročne absolútne rastú.
7. V rámci hodnoteného obdobia je, z pohľadu výkonnosti a efektívnosti, **najúspešnejším rokom rok 2020**. Zvýšený stav obchodných pohľadávok a záväzkov, ktorý vznikol od roku 2019 v súvislosti so zákazkou Martinská teplárenská, a.s.“ sa stabilizoval na štandardnú úroveň až v roku 2021, v ktorom bola zákazka ukončená a odovzdaná investorovi.

III. Predpokladaný vývoj Spoločnosti v roku 2023

3.1. Zásadné obchodné zámery a očakávania, zákaznícka orientácia

Kľúčovými cieľmi Spoločnosti pre rok 2023 sú:

- udržať doterajšiu vedúcu pozíciu v odbore výroby elektrických zdrojových agregátov a kogeneračných jednotiek na slovenskom trhu,
- využiť potenciál získaný pozitívnym zvládnutím zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ pre získavanie nových technicky podobných zákaziek na tuzemskom trhu, ale aj v Českej republike, príp. v Poľsku,
- zvýšiť predaj kogeneračných jednotiek na Slovensku a expandovať na okolité trhy, najmä v Českej republike a v Poľsku,
- zvýšiť efektivitu výroby nastavením výrobných procesov tak, aby boli výrobky Spoločnosti na trhu konkurencieschopnejšie.

3.2. Významné riziká a neistoty

- a) pretrvávajúce problémy s dodávkami materiálu a komponentov,
- b) riziko nestabilnej ekonomickej situácie na Slovensku a v Európe a s tým spojená absencia významnejších investičných projektov,
- c) rastúce ceny vstupných materiálov a komponentov z dôvodu rastu cien energií v Európe.

3.3. Predpoklad vybraných ukazovateľov na rok 2023 (v tis. €)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2022	Zámer 2023
Tržby z predaja výrobkov a služieb	6 237,0	8 430
Výsledok hospodárenia pred zdanením	-347,4	+85
Majetok celkom (netto)	7 984,3	8 450
z toho: pohľadávky celkom	2 667,4	2 820
Závazky celkom	6 100,0	6 330
Výdavky na obstaranie dlhodobého majetku a na splátky rozvojových úverov	334,2	610

Spoločnosť bude v roku 2023 pokračovať vo svojom doterajšom hlavnom predmete podnikania bez významnejších zmien v štruktúre výroby, pričom očakáva v roku 2023 oživenie trhu.

Z á v e r:

S ohľadom na súčasný stav majetku, úroveň zadlženosti a predpokladanú efektívnosť tržieb a majetku, má Spoločnosť v roku 2023 ekonomicko - obchodné predpoklady pre ďalšie pokračovanie vo svojej doterajšej činnosti, jej rozvoj a znižovanie svojej zadlženosti.

IV. Návrh na usporiadanie straty za rok 2022

V roku 2022 dosiahla Spoločnosť účtovnú stratu po zdanení vo výške **221 774,60 €**, pričom odložená daň z príjmov predstavovala odloženú daňovú pohľadávku („kladnú“ daň) v sume 125 646 €.

Navrhujeme stratu dosiahnutú v roku 2022 usporiadať v plnom rozsahu, teda v sume **221 774,60 €**, na ťarchu **neuhradenej straty minulých rokov**.

Použitie zákonného rezervného fondu, ktorého výška k 31.12.2022 predstavuje sumu 20 000 €, ani použitie iných existujúcich vlastných zdrojov v rámci vlastného imania Spoločnosti, na čiastočnú úhradu účtovnej straty dosiahnutej za rok 2022, nenavrhujeme.

Výročnú správu zostavili:

Ing. Ondrej K o r e c, konateľ Mag. Jiří Šimek, konateľ

Ing. Michal Šafař, konateľ